

Nem játék és nem szerencse – totó-lottó műholdon

Íródeák notebookokhoz –
Symantec Q&A Write

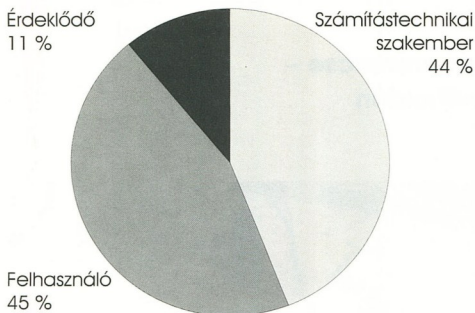
Képesség kérdése –
Aldus PhotoStyler 2.0 előzetes

Hálás köszönet

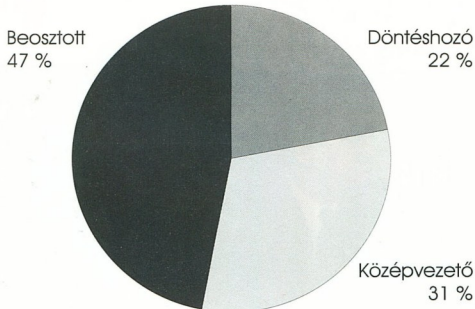
illeti meg minden kedves olvasómat, aki visszaküldte augusztusi kiadásom hátlapját. Igen sokat tanultam belőle. Rá kellett jönnöm, így a második születésnapom múltán, hogy nekem is változnom, fejlődőm kell.

Annak nagyon örültem, hogy ilyen sokan olvassák el minden számomat - 48,2% - és hogy olvasóim 51,2 %-a tart belelapozásra érdemesnek. Mindössze 0,6%omat nyomtatják feleslegesen.

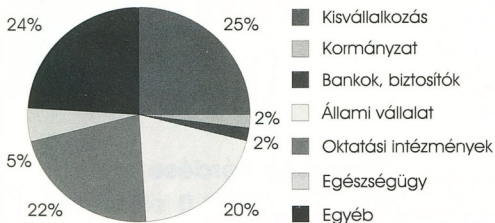
Őnök olvasnak engem:

Olvasóim megoszlása szakmai összetétel szerint

Olvasóim összetétele beosztás szerint

Olvasóim megoszlása munkahelyük szerint

Büszke vagyok arra is, hogy igen sokuk szerez a lapból rendszeresen felhasználható információt:

Vállalkozás típusa	Rendszeresen szerzett felhasználható ismeret	Rendszeresen döntött beszerzésről
	a lap információi alapján	
Kisvállalkozások	61,90%	19,00%
Állami nagyvállalatok	58,80%	2,90%
Oktatási intézmények	40,50%	5,40%
Egyéb	55,00%	5,00%

Nagyon sajnálom, hogy olvasóim nagy többsége nincs szorosabb kapcsolatban kiadómmal. Pedig ha ilyen sok alkalommal határoznak, döntenek információim alapján, akkor azt hiszem nemigen találhatnak jobb helyet számítástechnikai problémáik megoldására.

Nézzük, hogy mit szeretnek bennem a legjobban és mi az, amit nagyon hiányolnak.

Vállalkozás típusa	Előnyben részesített írásművek		Hiányolt cikkek	
	Új termék	Összehasonlítás	Probléma megoldás	Piaci elemzés
Kisvállalkozás	59,70%	35,80%	58,50%	32,10%
Nagyvállalat	64,20%	34,00%	57,10%	28,60%
Oktatási intézmény	57,70%	38,50%	62,50%	25,00%
Egyéb	58,60%	34,50%	56,50%	28,30%

Remélem hogy a jövőben meg tudok felelni valamennyi elvárásnak, és az új termékekről szóló ismertetőik arányának megtartása mellett jóval több gyakorlati problémamegoldás kap helyet lapjaimon.

Kérem, hogy ezentúl külön kérés nélkül is keressék meg kiadómat észrevételeikkel.

(Montana News)

Compaq a fa alá

Nehogy üresen maradjon a karácsonyfa alja, a Compaq az év végére is tartogatott néhány újdonságot azoknak, akik mostanra hagyták a beszerzéseket. A fa alá ezúttal három új modelles család, egy szoftver és sok új arcúda került.

Az első a sorban a Deskpro XE sorozat, amely az eddigi Deskpro/i család helyébe lép. A legfőbb újdonság, hogy a gépekbe az új helyi sínes QVision grafikus adaptert építettek be, amelyek több, mint 100 %-kal gyorsabb a Deskpro/i sorozatban használt elődeinél. A processzorok választéka a 486SX/33-tól a 60 megahertzes Pentiumig terjed. Ez az első sorozat, amelyik a feljavított Enhanced Business Audio szolgáltatást is tartalmazza, és többek között lehetővé teszi az alkalmazások előszóval történő vezérlését is. Az új Energy Star monitorok az energiatakarékosságot szolgálják, akik pedig hálózatban szeretnék a készüléket használni, azok előre installált Ethernet 16TP vezérlővel is rendelkeznek.

Ha már hálózatoknál tartunk, következzen a ProLinea Net 1/25s. Ez ugyan még nem család, csak egy 486SX/25 processzoros hálózati kliens gép, de a központi egység egészen 486 DX2/66-ig fejleszthető. (Hol vannak már azok az idők, amikor hálózati munkaállomásnak 286-os gépeket javasoltak!) Ez a gép is a Presarioknál bemutatkozott "Mac-szerű" integrált házat kapta, egybeépítve a 14 hüvelykes színes VGA monitort a házzal. Azzal a házzal, amelyikbe a 4 megabájtnyi RAM mellé – 20 MB-ig bővíthető – egy előre telepített Ethernet, vagy Token-Ring hálózati csatlókártya (NIC) is került. A hálózati operációs rendszerek meghajtóit is telepítették a könnyebb beállítás érdekében. A biztonsági szolgáltatások mellett ez a gép is képes arra, hogy a notebookokhoz hasonlóan egy

általunk megadott idő után "elaltassa" magát, nehogy villanyszámlánk összege együtt nőjön kedvencünk teljesítményével.

A ProLinea sorozat másik darabja az MT család. Ezt főleg azoknak ajánlják, akiknek a desktop házak korlátozott számú külső bővítőhelyei nem voltak elegendők, de egy plusz meghajtó lehetőségért nem akartak rögtön egy Prosigniát venni. A minitorony házból öt bővítő- és öt meghajtóhely van, ezzel ez lett a ProLinea család legfejlesztetebb tagja. Ez a sorozat is a 486SX/33 modellel indul, a mostani csúcsmoddal a 486 DX2/66, de az Intel OverDrive foglaltalatt Pentiumot is képes fogadni. Háromféle merevlemezrel szállítják, a 200, illetve 340 megabájtosokhoz 4, az 525 megabájtoshoz 8 megabájtnyi RAM jár. A memóriát egyébként 64 megabájttal bővíthetjük szabványos SIMM modulokkal, beépíthetünk 128 Kb cache-t, a monitor pedig helyi sínes kártyáról kaphatja a jelet. Mindezek a jellemzők ideális DTP alapgéppé teszik ezt a családot.

Az új modellek mindegyikén megtalálhatjuk a Compaq saját, Tabworks nevű szoftverét. Ez témakörök szerint rendezzi állományainkat, így azok is könnyebben csoportosíthatják az egy témába tartozó munkákat, akiknek már a könyvtárak létrehozása is bonyolult feladat.

Végül, de gyáltalán nem utolsó sorban a Compaq csökkentette a Presario, a ProLinea és a pentiumos Deskpro/M modellek árait, ezzel is igazolva, hogy a hardver árhaborúban nincs karácsonyi szünet.

Harsányi László

A Kedves Olvasó

Ittalan még bele sem gondolt abba, hogy mi minden jön-megy a feje fölött. Az emeletes házak alsóbb szintjein lakóknak persze van erről némi tapasztalatuk, a plafonon dörömbölő megvadult automata mosógépektől kezdve az aranyosan ugrabugráló gyermekektől – de mi most nem ilyen földközeli dolgokra gondoltunk, hanem úrbéli jövőmenésekre. Amikor a boldog hatvanas évek elején Gagarin tett egy dicsőséges kört odafönt, akkor persze még mindenki nyújtogatta a nyakát. Ma meg fogadásunk van arra egy a százhoz, hogy tíz ember közül kilenc azt sem tudja, hogy lakott-e most éppen a Szovjuz úrállomás, vagy sem. Így hát nem csoda, ha a Montana-t sem veszik észre odafönt, pedig ott vagyunk mi is. Persze nem személyesen, csak az általunk telepített műholdas információátviteli hálózatok villámot meghazudtoló sebességgel célhoz jutó adataink képeiben.

És most, Kedves Olvasók, kapaszkodjanak meg erősen: Önöknek is megvan minden esélyük arra, hogy saját fejük föléd emelkedjenek, jóval magasabba a Szabóék ugrabugráló kisdadeinél és mosógépénél. Azoknak, akik Fortuna istennő kegyeiben bíznak, hamarosan meglesz a lehetőségük arra, hogy a várakozás kellemes izgalmi közepette akár henteünk az úrbe emelkedhessenek, mert a Montana már készíti az ország legnagyobb privát VSAT hálózatát a Szerencsejáték Rt. részére.

Kívánunk kellemes fogadást, kellemes repülést, kellemes karácsonyt mindenkinek!

Handwritten signature: Harsányi László

Nem játék és nem szerencse – totó-lottó műholdon keresztül

Egész Európában egyedülálló a VSAT technológiára alapuló informatikai megoldás, melyet a Szerencsejáték Rt. vezet be a fogadások on-line regisztrálására. A projekt kapcsán a Montana-Telecom által létrehozott és üzemeltetett rendszer jelenleg a legnagyobb magyarországi privát VSAT hálózat. A beruházás részleteinek ismertetésére dr. Vasziély Bélát, a Szerencsejáték Rt. vezérigazgató-helyettesét kértük fel.

** Vezérigazgató-helyettes úr, mikor vetődött fel a Szerencsejáték Rt-n belül egy korszerű informatikai rendszer létrehozásának a gondolata ?*

— Tudni kell, hogy Magyarországon a totó 1947-ben, a lottó 1957-ben került bevezetésre. Ismert az, hogy annak idején milyen hagyományos feldolgozási rendszert alakítottak ki – mely a kezdetekben nagyon jónak és eredményesnek bizonyult. Azonban a későbbiekben kiderült, hogy ebben a hagyományos rendszerben a továbbfejlesztésnek vannak bizonyos fizikai akadályai.

A fejlesztés korlátai

Ezalatt azt értem, hogy nem álltak a rendelkezésünkre olyan lehetőségek, melyek a játékok továbbfejlesztését lehetővé tették volna. Éppen ezért már a vállalat jogelődjénél, az OTP Sportfogadási és Lottóigazgatóságnál elkezdtünk foglalkozni a szelvény értékesítés és feldolgozás gépesítésével. Természetesen a feldolgozás gépesítése került előtérbe, de egyértelmű, hogy amennyiben megváltozik a feldolgozási rendszer, akkor meg kell változtatni az értékesítés rendszerét is. Olyan gépe-

sítési rendszer ugyanis nem létezik, amelyik a hagyományosan játékba küldött szelvényeket képes lenne feldolgozni. Mi már 1977-től vizsgáltunk különböző rendszereket, de a bevezetésnek anyagi – és mondhatom – politikai és szociálpolitikai akadályai voltak. Ez azt vonta maga után, hogy nem fejlesztethetjük a játéklehetőségeket sem.

Amikor 1991-ben megalkult a Szerencsejáték Rt., akkor egyértelmű üzleti célállás volt új játékok bevezetése – ez viszont megkívánja az érté-

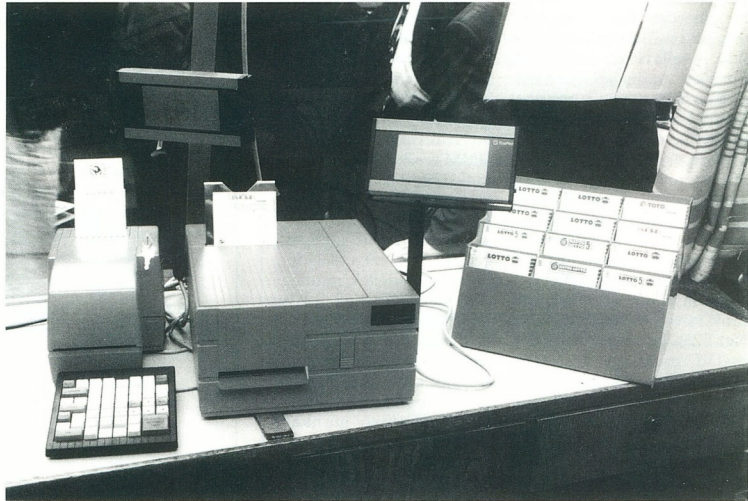
akkor a teljes rendszert már úgy terveztük, hogy alkalmas legyen a legmodernebb megoldások bevezetésére – már eleve rendeltünk on-line terminálokat is.

** Milyen kommunikációs lehetőségek közül választhattak, és mi motiválta döntésüket ?*

— Korábbi működésünk kapcsán sajnos nem álltak rendelkezésünkre megfelelő információk a szóba jöhető kommunikációs lehetőségekről, így kénytelenek voltunk elvégezni egy széles körű vizsgálatot. Ennek az volt az

ajánlatokat szakértők bevonásával értékeltük. El kell mondanom, hogy az értékelés elsődleges szempontja a rendszer által nyújtott biztonság volt. Természetesen nem állítom, hogy az anyagi oldalt nem néztük, mégis a biztonság volt a fontosabb. Úgy ítéltük meg, hogy ebből a szempontból a Montana által ajánlott VSAT alapú rendszer felel meg legjobban a céljainknak.

Nekünk ugyanis egy olyan rendszerre volt szükségünk, ami tulajdonképpen a jövőre is gondolva helytől és időponttól függetlenül egész

sesítési és feldolgozási mechanizmus továbbfejlesztését, ami elkerülhetetlen maga után vonta a gépesítést.

On-line, vagy off-line?

Egy jól bevált, sok helyütt már alkalmazott rendszeret választottunk. Ez a rendszer azonban alapvetően off-line feldolgozást támogat, de a hazai infrastruktúra jelenlegi állapota nem tette lehetővé, hogy ezt a lépcsőfokot teljes egészében átéljük. Ugyan-

elsődleges célja, hogy kiderítsük, a hazai infrastruktúráis környezetben milyen műszaki lehetőségek állnak a rendelkezésünkre a központ és a helyi totó-lottó kirendelt-ségek közötti folyamatos adatátvitel biztosítására. A folyamat befejezéséig egy zártkörű pályázat keretében öt cégtől kértünk ajánlatot.

Az öt cég közül három hagyományos, földi adatátviteli megoldást ajánlott, míg a Montana és a BankNet VSAT technológiára alapozta rendszerét. Mi ezeket az

Magyarországon biztosítja a biztonságos adatátvitel lehetőségét. Ezzel a döntéssel Európában úttörők vagyunk, nálunk ilyen téren jóval fejlettebb országok (mint például Anglia) még csak most tanulmányozzák egy ilyen rendszer létrehozásának a lehetőségét.

Miért épp a Montana?

Természetesen felmerülhet a kérdés, hogy a VSAT technológia kapcsán miért épp

A fogadások az égben köttetnek

a Montana-t kerestük meg. Nos, ennek több oka van. Az egyik az, hogy a Montana képviseli itthon az ebben a technológiában élenjáró AT&T Tridom céget, háta mögött tudhatja ennek támogatását. Másrésztől a Montana-Telecom már értékelhető referenciarendszereket tudott bemutatni, s nem utolsó sorban hajlandó volt elfogadni az általunk kért garanciális feltételeket – hozzátéve, hogy mindezeket számunkra is elfogadható áron.

Az ország legnagyobb privát hálózata

* Mít vállalt a Montana ?

— A szerződés szerint nyolcvanhárom műholdas terminált helyeznek üzembe, ennek fele Budapesten, félre vidéken működik majd. Már ezzel a kapacitással is Magyarország legnagyobb privát VSAT hálózata jön létre. A távközléssel kapcsolatos eszközök a Montana-Telecom tulajdonában maradnak, a cég végzi az installálást a telepítési engedélyezéstől kezdve az üzembehelyezésig, továbbá biztosítja a huszonegyórás üzemeltetést, beleértve a hálózatfelügyeletet is. A most megkötött szerződés öt évre szól, s ebben a Montana biztonságot üzemeltetésre – a bevizsgált műszaki paraméterek mellett – nagyon komoly pénzügyi garanciákat is nyújtott.

* Milyen VSAT berendezéseket alkalmaznak ?

— Mint már korábban is említettük, a Montana-Telecom az AT&T Tridom berendezéseket szállítja, a fogadói irodákat az AT&T Clearlink VSAT család legújabb, ez évben bejelentett tagjával szerelik fel.

* Milyenek a beruházás eddigi tapasztalatai ?

— Nos, a beruházás eddigi tervek szerint alakul. El kell mondanom, hogy eddig a legnagyobb problémát – jórészt a tisztázatlan tulajdon-

viszonyok miatt – a telepítési engedélyek beszerzése jelentti. Remélhetőleg azonban ezek a problémák is megoldódnak, s tartani tudjuk az eddigi ütemet.

Kipróbált gyorsaság

A VSAT alapú rendszereknek a nagy megbízhatóságon túl éppen a helyfüggetlenség és a gyorsaság az egyik nagy előnye. Nincs szükség költséges vezetékes infrastruktúrára, a hálózat rövid időn belül biztonságosan kiépíthető – ezeket a jellemvonásokat most mi magunk is tapasztaljuk. Vélhetően januárra valamennyi egység működni fog, de természetesen a próbák már most is folynak – több mint biztató eredménynyel.

* Tervezi-e a Szerencsejáték Rt a rendszer további bővítését ?

— Mi üzletpolitikai céljaink miatt döntöttünk úgy, hogy tevékenységünket modern informatikai rendszerrel támogatjuk. Ez ugyanis szolgáltatásaink bővülését eredményezi. Egyrészt bővíteni tudjuk a játékok körét, másrészt jelentősen kitolhatók az on-line rendszerben a fogadási határidők. Éppen ezért célunk, hogy három-négy éven belül az ország valamennyi fogadóhelyével közvetlen kapcsolatot építsünk ki. Maga a VSAT rendszer is olyan, hogy minél több terminál kapcsolódik be, annál kevesebb az egy egységre jutó fájlagos költség. A Szerencsejáték Rt. az on-line feldolgozás bővítését a jövőben is a VSAT technológia alkalmazásával képzeli el. Én személy szerint meg vagyok győződve arról, hogy ennek a technológiának hosszú távon jövője van Magyarországon, s a tapasztalataink iránt érdeklődők szép számából is ítélve példánkat már a közeljövőben is sokan fogják majd követni. Főleg azok, akiknek a biztonság, az állandó rendelkezésre állás az elsőrendű követelmény.

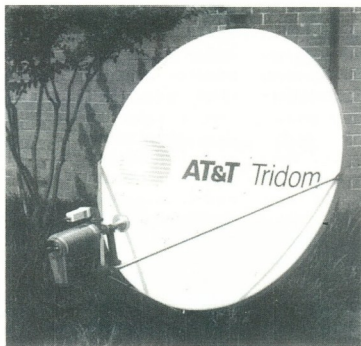
Dalicsék István

Amikor az előző számunkban megjelent, a Colonia Biztosító VSAT rendszerét bemutató cikkünk készült, akkor fejeződött be a Szerencsejáték Rt. on-line totó-lottó rendszerének műszaki vizsgálata. Ebben a számban a már megvalósult On-Line Lotto, a legnagyobb magyarországi VSAT hálózat tapasztalatait ismertetjük.

A Szerencsejáték Rt. részére AT&T Clearlink VSAT

seget nyújt arra, hogy a húzás előtt akár még fél órával is fogadjanak. Az On-Line Lotto elterjedése után a nyeremény kifizetése, ellenőrzése rendkívül felgyorsulhat.

A VSAT rendszer X.25 protokollal működik. (Az egyéb műszaki lehetőségeket lásd az előző számban.) Zárt magánhálózatot valósítottunk meg, ez azt jelenti, hogy nem lehetséges a rendszerbe be nem installált terminá-

lokrol, vagy a nyilvános X.25 hálózatról megzavarni ezt a hálózatot. Ez nagyon fontos szempont volta hálózat tervezésekor.

A VSAT hálózatnak és a lottó termináloknak köszönhetően arra is van lehetőség, hogy a lotto terminállokba éjszaka, vagy az üzlet

zárva tartása alatt új játékokat, árlistát, vagy akár teljes működőtető szoftvert töltsenek le. Így a központból a teljes lotto szoftver felügyelhető, az aktuális szoftver szétosztása automatizálható. Mivel az idő 99,5 %-ában minden fiók elérhető, lehetőségek mindenhol egyidőben váltani. Ezt csak az tudja igazán értékelni, aki országos hálózaton egyenes szoftvert üzemeltet. Nem kell körbejárni az országot minden egyes szoftver változtatással.

Jelenleg a lottózókban a teljes rendszer éles tesztje fut, ami néhány szelvény feldolgozást jelent az on-line terminálokról is. A teljes feldolgozási kör (fogadás - kifizetés) ellenőrzése után reményeink szerint decembertől az ország egyre több helyén lehet ezzel az Európában egyedülálló fogadási rendszerrel játszani.

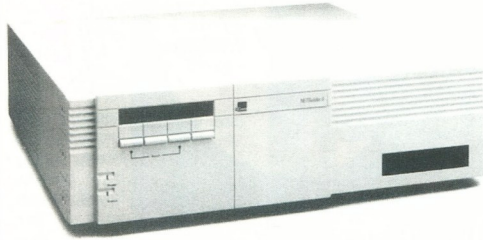
Szathmári Géza

A Montana nagykiterjedésű hálózatai

A 3Com Corporation a hálózati eszközök egyik legismertebb fejlesztője és gyártója. Több tízezer 3Com lokális hálózat (LAN), városi hálózat (MAN) és nagykiterjedésű hálózat (WAN) működik világszerte kormányhivatalokban, egyetemeken, valamint a hadipar és a gazdaság különböző területein.

A 3Com termékskáláján szinte minden hálózati eszköz megtalálható, ezért ezekből az egymással garantáltan

A routert egy RISC processzoros CPU vezérli, mely egyrészt nagy routerlási sebességgel (50.000 csomag/másodperc), másrészt egyszerű újrakonfigurálást tesz lehetővé. Ugyanazzal a nagysebességű ún. HSS modulall konfigurálható X.25, vagy bérleti vonalas összeköttetés, továbbá az újabb és újabb programverziók egyre több funkció ellátására, protokoll routolására teszik alkalmassá az eszközt. A rendszer a soros vonali kapcsolatok esetén mintegy négyszeres tömörítést végez és lehetővé teszi,

kompatibilis egységekből bármilyen igényt kielégítő egységes, integrált hálózati rendszert építhető ki.

A 3Com Corporation-t Magyarországon a Montana képviseli Value Added Reseller jogosultsággal. A Montana eddig mintegy száz lokális és több nagykiterjedésű hálózatot valósított meg 3Com hubok, csatlók és routerek felhasználásával.

hogy több párhuzamos nagysebességű soros vonal esetén a terhelés dinamikusan kiegyenlítődjön. A nagy sebesség lehetővé teszi azt is, hogy ezt az eszközt ún. Collapsed Backbone-ként alkalmazzuk.

Protokollfőnök

Ezek a routerek a következő főbb hálózati protokollokat támogatják: TCP/IP, IPX, XNS, Vines IP, DECnet, AppleTalk, OSI, SNA. A hálózat-közi útválasztó protokollok közül együttműködik a TCP/IP-t kiszolgáló OSPF-fel, az OSI-t támogató IS-sel, kezeli a PPP, az X.25, az SMDS és frame relay soros vonali kapcsolatokat 1200 bps-től egészen a T1/E1 sebességéig. A fentieknek kívül az összes médiára translation és transzparens bridsz megoldást biztosít, valamint támogatja a Boundary Routing

System architektúrárt.

A családot a NetBuilder Remote Access és a NetBuilder Remote Control termékek teszik teljesé, melyek 1-2 Ethernet, vagy Token-Ring és nagysebességű soros csatlakozást tesznek lehetővé alacsonyabb áron és szintén támogatják a boundary routingot.

A rendszerek menedzselése SUN munkaállomással, úgynevezett SunNet menedzserment rendszer alatt futó NetBuilder menedzser alkalmazásai rendszerrel a legteljesebb, mert ez lehetővé teszi mind a hálózat monitorozását, mind az eszközök konfigurálását és statisztikák készítését.

Bárhol légy is

A NetBuilder II routerek mind ár, mind ár/teljesítmény mutatóik alapján kiemelkedő termékek, melyek 1992-ben "Az Év Internetworking Terméke" címet kapták. A Montana a MOL RT.-nél, az ORFK-nál és a Magyar Postánál valósított meg nagykiterjedésű hálózatokat. A MOL rendszerében a budapesti központ és több üzem Ethernet, illetve Token-Ring lokális hálózatát kötjük össze olyan módon, hogy elvileg bármely hálózatról elérhető a nagykiterjedésű hálózat szinte bármilyen erőforrásra. A rendszert egy SUN munkállomás menedzseli a már említett SunNet és 3Com rendszerekkel. Az ORFK egyik rendszerében a nyilvános X.25 hálózattal kötjük össze a routereket. Hálózataink hosszabb ideje készülékhiba nélkül működnek, ennek alapján nyugodtan ajánlhatjuk egyre több WAN hálózatok iránt érdeklődő ügyfelünk figyelmébe ezt a megoldást.

Zsótér Antal

Íródeák notebookokhoz

A legtöbb felhasználó a Word, illetve a WordPerfect valamelyik változatát használja szövegszerkesztésre. Ezek a programok azonban – különösen Windows alatt változataik – fájlok a merevlemez. A Symantec Q&A Write programja a cég legjobb hagyományait követi: kicsi, olcsó, könnyen használható és ügytűműködik a nagyokkal.

Minimális telepítés esetén 1,7 megabájtot foglal el, de "teljes víztervezetben" sem igényel többet 4 MB-nál – ez alighanem rekordnak tekinthető egy ilyen jól felszerelt Windows alatti szövegszerkesztőnél. Arról, hogy a személyre igazítható eszköz ne vegyen el túl sok hasznos helyet a képernyőből a külön gördítősáv gondoskodik.

Minden olyan fontosabb szolgáltatás (rajzok, táblázatok beillesztése, többszörös tördelés, körlevél szerkesztés, közvetlen mail, illetve faxolási lehetőség) megtalálható benne, amire az embernek általában szüksége lehet. A programmal adott mintalapok (heti jelentés, jegyzőkönyv, emlékeztető, fax fedőlap) is azt tükrözik, hogy ezt a szoftvert elsődlegesen a notebookval utazó üzletemberek számára készítették. Az egyszerű képe is olyan, hogy a rosszabb minőségű notebook képernyőn se kelljen külön vadászni rá.

A program kezelése rendkívül egyszerű, aki használ már windows-os szövegszerkesztőt az szinte azonnal kiismeri magát benne. Ha pedig valaki ragaszkodik megszokott Word-jéhez, vagy WordPerfectjéhez, az minden további nélkül csereberélhet állományokat a két program között és otthon dolgozhat a nagyobb, míg notebookján csak a minimális helyet foglalja el.

Képesség kérdése

Akik olvasták előző számunkban a PageMaker 5.0-ról szóló cikkünk színre-bontási lehetőségeket taglaló részét, azoknak bizonyára feltűnt, hogy az ezt a szolgáltatást támogató képfeldolgozó programok közül kiharadt a "házi-nyúl", az Aldus PhotoStyler. Nem véletlenül, ugyanis bármilyen furcsa, a ma piacon lévő 1.1a verzió nem tudja a PageMaker számára szükséges CMYK TIFF formátumot előállítani. A cikk írásakor magunkban meg is állapítottuk, hogy az Aldusnak hamarosan lépnie kell, ha nem akar teljesen lemaradni a versenytársak mögött, hiszen a két kiadványszerkesztő nagyágyú, a PageMaker és a Quark XPress egyaránt ezt a formátumot igényli.

Nos, a nyomdai átfutás ismét megtréfált minket, mert a leadás után néhány nappal érkezett meg a hírlevél, amelyik az Aldus PhotoStyler 2.0 megjelenését harangozta be. A következőkben ennek az újdonságait szeretnénk röviden ismertetni.

Az amerikaiában már szeptember óta kapható program várhatóan decemberben érkezik meg Európába és az Aldus nem titkolt célja, hogy ha lehet, tovább növelje vele a Windows alatt futó képfeldolgozó programok piacán elért 34 %-os piaci részesedését. Lehet, hogy a késlekedésnek itt is hasonló okai voltak, mint a PageMakernél, ahol a végső változat a hamarabb megjelen versenytársak minden fontos újonságát tartalmazta, ha lehet továbbfejlesztett szinten.

Kodak precizitás

A program legfontosabb újonságának az Aldus a Kodak Precision Colour Management System teljeskörű

integrálását tartja. Ez a megoldás az ígéretek szerint eltünteti a színes munka során alkalmazott különböző eszközök (szkenner, monitor, színes nyomtató) eltérő szín-értelmezéséből adódó színelteréseket és a teljes folyamat során konzisztens színeket használ. A Precision Transform modulok valamennyi elterjedtebb színes periféria színkarakterisztikáját tartalmazza, a ritkábbakhoz tartozó állományok pedig vagy az Aldustól, vagy a Kodaktól, vagy magától a gyártótól szerezhetők majd be. A megoldás másik célja, hogy a Kodak új, ma már nálunk is

igénybe vehető Photo CD szabványban felvett képeket a lehető legtökéletesebben adja vissza.

OLE!

A PhotoStyler az Aldus Macintoshos hagyományait követve természetesen nemcsak PC, hanem Mac formátumban is képes elmenteni munkánkat. Ellentétben az Adobe PhotoShop-jával a program OLE szervertként működik, azaz pl. egy PageMaker kiadványba beillesztett képet utólag is módosíthatunk, majd a kiadványban

két egérkattintással aktualizálhatjuk azt. A képevitelhez a hagyományos skenelés mellett választhatunk digitális kamerát, vagy údeu képdigitalizáló kártyát is. A képek feldolgozását nagyban gyorsítja, hogy a Partial Edit funkció segítségével lehetőség van csak a kép általunk kiválasztott részének a betöltésére, majd a program a feldolgozott részletet vissza-illeszti az eredeti helyére. A sok képpel dolgozók pedig alighanem örömmel fogadják majd a visszakeresést megkönnyítő albumot.

A program mostani módosításánál az volt a cél, hogy miközben tökéletesítik a professzionális szolgáltatásokat a szoftver mégis egyszerűbben legyen kezelhető, mint korábban volt, másrészt minél tökéletesebben működjön együtt a PageMaker 5.0 változatával. Az első cél elérése érdekében több helyen átdolgozták a képernyőt, módosították az eszközközbözt és egyes z k ö z s á v o n mindig közvetlenül állíthatjuk az éppen használt eszköz paramétereit.

Sokat javítottak az előzetes kipróbálási lehetőségeken is. A Practice Pad a kiválasztott rajzolóeszköz alkalmazás előtti kipróbálására szolgál, így megúszhatjuk a folyamatos Undo utasításokat, amelyeknek a száma egyébként korlátlan! A Multi-Preview módban a színmódosítások, szűrők, speciális effektusok különböző értékeit nézhetjük meg egymás mellett, mielőtt kiválasztanánk a nekünk legmegfelelőbbet. A Multi-Transform párbeszédablaka pedig lehetővé teszi, hogy többszörös módosításokat (például, át-

méretezést, torzítást, majd elforgatást) képernyőfelbontásban hajtsunk végre először, és csak a megfelelő eredmény esetén alkalmazzuk azt az eredeti képre.

A PageMaker 5.0-hoz történő szorosabb kötődés jegyében a PhotoStyler 2.0 támogatja a kiadványszerkesztő valamennyi színkódyvtárát (Dainippon, Pantone Process, Focoltone, stb.).

Igényesség

Ennyi kényelmes, a munkát gyorsító és egyszerűbbé tevő szolgáltatás persze igényel támogatást a hardverrel szemben is. Az Aldus – ellentétben sok szoftverfejlesztővel – dicséretes ösztönzővel 486-os, vagy Pentiumos gépet javasol a program alá, legalább 16 megabájt RAM-mal és 200 megabájtónál nagyobb merevlemezrel. Minimális konfigurációként is 6 megabájt RAM kell egy 386-os gépbe a 80 megabájtos winchester mellé. A program ára az előzetes jelzések szerint a PhotoShop-éhoz áll majd közel, az upgrade az arra jogosultaknak kb. 20.000 forintjába kerül majd. A PhotoStyler-t továbbra is szállítják majd néhány nagyobb gyártó skenneréhez programként, ez azonban egy jelentősen "kikönnyített", viszont upgrade-re jogosító változat lesz.

Harsányi László

NEWS
MONTANA

Kiadja a Montana Marketing Kft.
1054 Budapest, Steindl Imre u. 6.
Tel: 269-5564 Fax: 269-5573
Felelős kiadó: Kóvér Heavig
a Montana Marketing Kft.
ügyvezetője
Szerkesztő: Sziég Gábor,
Harsányi László
Megjelenik kéthavonta
10.000 példányban
1993 Montana Marketing Kft.
Nyomdás: Ságvári Nyomda
Felelős vezető: Sziég Tamás

REJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	☞
	21					22					23									
24						25	26			27	28		29				30			
31			32			33	34			35			36			37				
38		39			40							41			42		43			44
45				46					47			48		49						50
51			52							53			54		55					
56					57		58	59			60	61		62		63				64
65			66	67		68				69		70			71	72				73
74		75							76		77		78	79						80
81									82			83					84	85		
86			87			88		89			90				91	92		93		94
95		96			97			98			99	100			101		102			
103				104		105	106			107		108		109			110			
111				112	113				114			115		116		117				
																				118

Igaz-e, hogy a lottó és a totó fogadások hamarosan az égben köttetnek? Igaz, mert a Montana-Telecom hamarosan ...; a folytatást a vízszintes 1., a függőleges 24. és a vízszintes 74. sorok rejtik.

Vízszintes:

1. A kitalálendő mondatrésze eleje (zárt betűk: M, D, T, L, S, V). 21. Francia folyó. 22. Itáliai. 23. Dűledező erődíjmenyéd. 24. Patrese keresztnéve. 26. Némán gondol! 27. Kronométer. 29. ... por és homu vogymuk. 30. K..., felvidéki város. 31. Közkezdvelt irodalmi hetilap beceneve. 32. Ellentétes kötőszó. 33. Bonyolult. 38. Észak-Atlanti Szövetség. 40. Könyvkiadó. 41. Folyadékot fogyasztó. 44. Előadás. 45. Összevissza dob. 46. Közszolgálati médium. 47. Kellemetlen. 49. Rostáld. 51. Minták. 53. Cseh író (Jaroslav). 55. Növény. 56. Asztalrész! 60. Semerre. 63. Igekötő. 64. Ebben a funkcióban fölülr a Word. 65. Indulatszó. 66. Francia polgár. 70. Számár mondja, visszafelé. 71. A

bejáraton keresztül, visszafelé. 74. A kitalálendő mondatrésze vége. 76. Több, mint kilenc. 78. Pápa terjeszti így a kezét. 80. Nem ott. 81. Arab fűszer. 82. Benépesítette. 84. ...ézia. 86. Olasz ititrium. 87. Holland autók jelzése visszafelé. 88. Üvegablakairól híres magyar festő (György). 90. Lakáshoz juttat. 93. Megállj! 95. Egyik egyetemünk. 97. Ellentétes kötőszó. 98. Egyiptomi napisten. 100. Testnevelés és Sportiskola. 101. Szerencsétlenség. 103. Portugál kikötőváros. 105. Töltés. 107. Angol zár. 109. Német igen. 110. Tornaeszköze. 111. Erre tesszük fel a pontot. 112. Francia nagyon. 114. Igekötő. 115. Görög betű. 117. Válogat. 118. Nem ti.

Függőleges:

2. Kinek a férje volt Richard Burton? 3. Központ. 4. Bérbe vehető. 5. Nem arra. 6. Francia "zé". 7. Hétra tehénné változtatta. 8. Dermedő. 9. Pest megyei nagyközség. 10. Néci katonai szervezet. 11. Máci mindig. 12. Bérek ellentéte. 13. Igavonó állat. 14. Vonatko-

zó névmás. 15. Levélhordó. 16. Amerikai Egyesült Államok. 17. Római 1005. 18. Bűnbánat egyenmű betűi. 19. Helyrajzi szám. 20. Francia terroriszervezet. 24. A kitalálendő mondatrésze közepe (zárt betűk: T, É, E, N, A). 25. Rákóczi-kori országgyűlés. 28. Nagyon piszkos. 34. Foghús visszafelé. 35. Hamis jótékonyági szervezet. 36. Kevert est! 37. Perzsa származású arab természetűdős (Ibn Szináb). 39. Becézett férfinév. 40. Libahang. 42. Zamata. 43. Jaj te paci! 44. Magában tart. 46. Róbert Károly. 48. Svéd bútoráruház. 50. Keresztül. 52. Szükség-lakás megoldás. 53. Lóstop. 54. Négylábú patás. 57. Voni. 58. "A" tengerészital. 59. Amerikai tábornok. 61. Kihagyás. 62. Angol Kft. 67. Lopakodik. 68. Alkoholista. 69. Lapos. 72. Baba mondja, visszafelé. 73. Hajfűrtöm. 75. Sir. 77. ... szó nélkül. 79. Néz. 82. Kevert él! 83. Rejtett. 85. ..., holnap azok. 89. Kárt tesz. 91. ... Sámuel. 92. Így éneklünk, ha nem tudjuk a szöveget. 94. Szeszcs italom, régiesen. 96. Francia nagyon. 99.

Indulj, angolul. 102. Keverten élsz! 104. Nem itt. 106. Értékes kártyalap. 107. Farmermárka. 108. Macskahívó szó. 109. Fájdalmas felkiáltás. 113. Helyrag. 114. Bróm. 116. Nem én. 117. ST.

A megfejtés beküldendő a Montana Marketing Kft. címére: 1361 Budapest, Pf. 501. Beküldési határidő: 1994. január 31. A helyes megfejtők között ajándékosomagokat sorsolunk ki.

Augusztusi számunk helyes megfejtése:

De ami ennél is jobb, mert távollétében választásokat is oszt, az a Beyond.

Ajándékosomagot nyertek: Csesznák András, Szentendrei, Gellér Miklós, Győr, Herőczi Sándor, Szolnok, Dr. Kálca László, Pusztavacs, Vigh György, Budapest

A kérdőívet visszaküldők közül Kondákor Csaba tait olvasónk nyerte a palmtop számítógépet.

Gratulálunk!